X-dik év folyam | 134. szám. | Kolozsvár, kedd, november 14-kén 1865.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS: Széchényi-téren, a hidkaputól bimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen e lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délben. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-or 6 kr., 3-or 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik. A „nyilttér"i czikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL: Középtucza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhivás.

Az erdélyi elöleges gyülés küszöbön állván, s azt valószinüleg ezen területnek a közös királyság országgyülésébe leendő megjelenése követendvén, jelen hó közepével polilitikai életünkben egy uj korszak veszi kezdetét.

Ezen körülmény arra ösztönöz, hogy az eseményeket figyelemmel kisérni óhajtók szélesebb körének is alkalmat nyujtsunk arra, hogy időközben is hirlapjaink megszerzéséhez jussanak.

Ez okból előfizetést nyitunk jelen november hó 15-kétől kezdve, év végéig 1 forint 50 krral o. é.

Az előfizetési pénz, mint eddig, kiadó Stein János közép-utczai könyvkereskedésébe küldendö.

Van szerencsénk egyszersmind tudatni a t. olvasó közönséggel, hogy a kolozsvári gyülés ideje alatt többen biztositottak lapunk teréni közmüködésökről, hazánk azon politikai capacitásai közül, kik a közelebbi időkben a hazai napi irodalomtól inkább félrevonultak, hogysem a huzamosb küzdelmek s tapasztalat folytán megszilárdult meggyözödésöket a nyomasztóbb sajtó-szabályok korlátai közé szorittatni engedték volna.

Szerencsénk volt nevezetesen id. gróf Teleki Domokos, id. gr. Bethlen János, Zeyk Károly, Tisza László és báró Kemény Gábor urak közvetlen közremüködését megnyerni.

Azon fontos politikai korszakban, melynek fejleményeit figyelemmel kisérni, s felmerült eszméit taglalni, a napi irodalom hivatva van, bizton hiszszük, hogy az olvasó közönség élénk érdekeltséggel óhajtja látni azoknak nézeteit, kiknek közpályáját hoszabb idök óta figyelemmel s részvéttel kisérni alkalma volt.

Ez a másik indok, a mely az előfizetésnek idő közbeni megnyitására sürgetett, remélve, hogy ezáltal az olvasni óhajtó közönség kivánatát elöztük meg.

Kolozsvártt, nov. 13-kán 1865.

A szerkesztőség.

Lapszemle.

A „Debatte" azon hir folytán, miszerint a volt horvát kanczellár a nemzeti párt élére akar állani, egy czikket hoz, melyben a neki tulajdonitott törekvések- s czélzatokról igy szól:

„A volt horvát udv. kanczellár a ruganyos s elpusztithatlan államférfiak közé tartozik. Nem csoda, ha politikai barátjai sokat tesznek fel róla; s nagyot, habár kis körben, várnak töle. Beszélik, miszerint Mazuranics még kevéssel fölmentetése előtt azan oldalról, melynek nézetei iránt ö nagy sympathiákat — ha talán nem is táplált — de legalább tanusitott, két érdekes intést kapott. Azon emberek, kik a dolgok jelen rendében csak chaost, s a mostani állapotokban csak provisoriumot látnak, kik azt hiszik: miszerint a forrongási folyamatot erejük szerint elö kell mozditaniok, állitólag azon nézetben voltak, hogy egy horvát kanczellár a régi ügynek nem tehet jobb szolgálatot, mint ha az ujat tulhajtás által absurdumra viszi. Ennélfogva tanácsuk oda ment ki, miszerint Mazuranics olajat öntsön a tüzre, azaz: az ugynevezett magyar pártnak törekvéseit még saját óhaján tul is támogassa; mert mennél nagyobb a nyomás, annál nagyobb lesz az ellennyomás. De ha ütne az órája, a mikor hivatalától fölmentetnék s önmagának visszaadatnék, akkor mint vezér a zágrábi országgyülésen a nemzeti párt élére álljon.

„Igy szólt, mint mondják, ama két tanács. Ama bir helyes voltát igazolni, kivált az első pontra nézve, nehéz. Mazuranics ugyan sohasem mutatkozott valami nagyon nehézkesnek; névaláirása nem egy irományon diszelg, melyek logikai összefüggését bajos volna kimutatni; ezuttal azonban nem engedik meg neki a viszonyok, azon készséget tanusitani, mely előzményeiből következtetve kétségtelenül fenforgott.

„Másként áll a másik pontra nézve. Már akár adatott a fölebbi intés, akár nem, tény, hogy a „Domobran" Mazuranics ur vezérsége mellett kezd izgatni. Állitja, miszerint ö az államjogi kérdésekre nézve Austriában minden időben a szabad egyezkedés politikáját követé s pártolá. S azon ösztönszerü érzetnél fogva, hogy a visszanyert önállóság iránti minden bizonyiték a legjobb ajánlat, melyet Mazuranics magával az országgyülésre vihet — ravaszul hozzáteszi a „Domobrán": Mazuranics ur beadta lemondását.

„Azon finom értésül-adás, hogy Mazuranics, a „szabad egyezkedés" harczosa, az ellenzék soraiba lépett, a reclame-ok mestermüve. Ennek daczára valóban nem illik a „Domobran"-hoz a biztonság,

„Azon állitás: Cato Mazuranics beadta lemondását, igen büszkén hangzik; azonban egy gyógyithatlan gyarlóságban szenved: az egyszerüen alaptalan. A legm. kézirat, mely által Mazuranics ur fölmentetett, egy szóval sem emliti, hogy ez kérelmére történt volna.

„Mi pedig M. urnak a szabad egyezkedés iránti állitólagos rajongását illeti, a horvát kiegyenlitési programm fölötti viták, a báni értekezlettel tett kisérletek, a „Pozor" sorsa s a Mazuranics-féle választások még élénk emlékezetben vannak. Miként akarhatja az a szabad egyezkedést, ki annak mulhatlan föltételét: a szabad véleménynyilatkozatot, a mennyire csak erejétöl telt, meggátolni ügyekezett?

„Ámde talán többet és jobbat várhat a nemzeti ügy a szabad egyezkedésnél az önkéntes lemondótól? Ismét saját multja az, mely e tekintetben is érthetö ujjmutatásokat nyujt.

„A politika, melyet M. ur hosszabb ideig, habár talán csak par carambole követett, messze tulment a Lajthán inneni országokkali unión; annak a maga következményeiben mulhatlanul Horvátországnak a birodalmi tanács általi elnyeletésére kelle vezetnie. M. ur sokkal világosabban kitüntette a czélt, hová Horvátországnak az ö vezetése alatt jutnia kelle, mintsem hogy horvát hazafiak azon ösvényeken járhatnának, melyeket ö hosszu megszokottságnál fogva megszeretett.

„Ennélfogva azt hiszszük, miszerint a zágrábi országgyülés megadandja M. urnak azon nyugalmat, melyet az általános nézet szerint rég megérdemelt, s helyette a jogérzetet, méltányosságot s helyesen felfogott saját érdekeit veendi vezérekül. Ekkor ugyan nem fog azon „politika, melyet M. ur minden időben az államjogi kérdésekre nézve Austriában követett s pártolt", győzelemre jutni; de annál biztosabban a szabad egyezkedés létre jönni, mely határozottan ellentétet képez ama politikával, ugy hogy annak előbb meg kelle döntetnie, mielött az programmá emeltethetett."

A szász nemzeti gyülés felirata ő Felségéhez.

Univ. szám, 707. 1865.

Felség!

Legkegyelmesebb Császár és Ur!

Az 1860. october 20-iki diploma által, melylyel Felséged az öszbirodalom államjogi kötelékének biztositása, szilárditása és képviselete végett egy állandó és visszavonhatlan állam-alaptörvényt méltóztatott kibocsátni, az abban körülszabott határokon belöl a magyar koronához tartozó királyságok és országok régebbi alkotmányai közt, az erdélyi nagyfejedelemség alkotmánya is viszont helyreállittatott.

Az egész öszbirodalomra vonatkozó ezen cselekvény, egy magasztalásra méltó emléke volt a belátás-teljes uralkodói bölcseségnek, melynek azon törekvés vala alapja, hogy az országok és népek emlékeit, jogi nézeteit és jogigényeit a birodalom tényleges kivánalmaival kiegyenlitve összekapcsolja, s a mi annak még magasabb erkölcsi értéket ád, az ama nagyszivü, nemes bizalom vala, melylyel Felséged az uj állam-alaptörvény által adott vagy ujból életre hivott intézményeknek üdvös kifejlesztését és megszilárditását egész nyugodtan a birodalom minden népei érett belátása és hazafias buzgalmára bizta.

Erdélyre nézve az ujból felelevenitett intézmények valósitása és azoknak „mélyen ható változtatások" szükségességét feltételező kiegyenlitése az ország tényleges viszonyaival legközelebbről abban nyilvánult, hogy az 1860. october 20-iki és december 21-ki legmagasb kéziratok által nem csak elömunkálatok megtétele egy, ugy a régebben jogosult, valamint az előbb nem jogosult nemzetek, egyházak, és osztályok igényei és kivánalmainak megfelelő országos képviseletre nézve elintéztetett, hanem egyszersmind az alkotmányszerü igazgatási közegek viszont berendezése is a közös kezelésnek fenn nem tartott közügyekre nézve megrendeltetett.

Ezen elözmény a kormány komolyságát tettleg bizonyitá, s bizalom-szilárditó biztositékul szolgálhatott, hogy valóban Erdély nagyfejedelemségnek s különböző nemzeteinek is a birodalom többi részeiveli élö kapcsolatában az önálló történelmi jogfejlödés állandólag biztositva fog maradni,

Az 1861. február 26-ki császári patens a birodalmi képviseletröl megerösiti e várakozást, mert annak hatodik czikkelye Erdély nagyfejedelemségnek az octoberi diploma határai közt ujból életre hivott alkotmányát is a birodalmi alkotmány egyik kiegészitö részeül nyilvánitotta.

Az erdélyi államjog visszaállitása pedig természetes következésül vonta maga után a szász nemzet municipalis alkotmánya s minden jogainak, melyek ezen államjog által biztositva vannak, szintén ujbóli feléledését, mert a szász nemzet már azon szerződés szerint, mely mellett a német bevándorlók 700 év előtt Magyarország királyai által egy akkor még puszta országba behivattak, egy önálló egészet képeztek, rendi joggal az ország többi nemzetei közt.

A nemzet s vele együtt a szászföld összes népessége lelkesülten lépett a rég nélkülözött jogok viszont élvezetébe; az uralkodó iránti hálaérzet minden panaszt elfojtott a mult napjaira nézve; a nemzet vigasztalást talált azon vádment öntudatban, hogy nem az ő hibája volt, ha egy Felséged honatyai érzelmeire nézve mélyen fájdalmas harcz után a kormány-hatalomnak szigorubb megragadását kellett Erdélyben is alkalmazni.

Csak ös-történelmi jogállásába való visszahelyeztetéséből származó leghálásabb érzelem kifolyása volt ennélfogva, ha a szász nemzet universitása 1862. martius 29-röl kelt legalázatosabb feliratában a korona oltalmára lett hivatásáról megemlékezve alkotmányszerü hatáskörében teljes erejéből s öszinte akarattal bizalomteljesen támogatni kivánta az államjogi kérdések megnyugtató megoldására irányzott nagy törekvést, melyet Felséged az 1860. oct. 20-diki és 1861. február 26-iki alaptörvények által kezdeményezett.

A szász nemzet ezen nyilatkozata a korona részéről teljes elismeréssel fogadtatott.

Mély megindulással emlékezünk ma is az 1862. october 18-diki legmagasb határozat magasztos tartalmára, melyszerint Felséged kegyteljes helybenhagyással kinyilatkoztatni méltóztatott:

„A szász nemzeti universitás 1862. martius 29-diki feliratának hazafias szavaiban valódi örömmel ismerem fel ujabb bizonyitványát mindig tanusitott hüsége és ragaszkodásának Irányomban és Házam iránt.

Az abban határozottan kifejezett ragaszkodás a birodalmamnak 1860. october 20-diki császári diplomám, s 1861. február 26-ki császári patensem által nyujtott alkotmány iránt épp oly öszinte megelégedésemre szolgál, mint a szászföld összes népességének öszinte készsége iránti nyilatkozat arra nézve, hogy Erdély nagyfejedelemségem belsö államjogi viszonyainak, és öszbirodalmamhozi viszonylatainak megállapitása végett egy erdélyi országgyülésen közremüködjék."

Az 1863 april 21-diki legmagasb leirat folytán az országgyülés összehivatott N.-Szebenbe, és miután egy más törvényes és alkalmazható alap nem vala, egyszersmint uj országgyülési és ügyrend lön kibocsátva ez esetre.

A mint Felséged ezen országgyüléshez 1863. junius 15-dikéröl intézett üdvözlö emlékezetes leiratában kifejezni méltóztatott, sok egyebeken kivül Erdély nagyfejedelemség korábbi alkotmányának különösen azon része, mely az országgyülés összealkotását illeti, a nemesség kiváltságos állása, a robot és jobbágyi tartozások eltörlése, egyenlö polgári jogok és kötelességek az ország lakossága minden osztályaira való kiterjesztése által, oly lényegesen megváltozott, hogy egy, az 1791. évi XI. törvényczikk alapján egybehitt országgyülés, mely által a népnek legnagyobb része politikai jogok gyakorlatából kirekesztetett volna, az ország valódi érdekei ellenére, nem tekintethetett és nem is tekintethetett volna, az ország összes lakossága, születés, rend, nemzetiség és vallás különbség nélküli oly igazi képviseletének, mely azon mellözhetetlen erkölcsi tekintélylyel birt volna, hogy Erdélyország belügyeit, minden abban lakó néptörzsökök megelégedésére rendezze, és az összbirodalomhozi államjogi viszonyát illetöleg ismételve kinyilatkoztatott atyai szándékunknak keresztülvitelét eszközölje.

Egyiránt áthatva a loyalitás érzetétöl és az alkotmányszerü állapotok utáni vágytól, ezen ország egyetlen választókerülete se mulasztá el ezen országgyülésre követeket küldeni, s ha néhány választókerület választottai abba nem is léptek be, s ha azon férfiak közül is, a kiket a korona bizalma hivott meg, nem mindnyájan követték az uralkodó felhivását, az ország összegyült képviselöi a testvér nemzetek soráboi való több tapasztalt hazafiu hiányzását sajnálták ugyan, de abban nem láthattak akadályt a tárgyalások megkezdésére nézve.

A teljes bizalomra, melylyel az ország törvényhozó testülete 1863. augustus 21-röl kelt legalázatosabb válaszfelirat rendén Felségedhez járult, az 1863. september 5-iki legkegyelmesebb leiratban Felséged következő szavakkal méltóztatott felelni:

„Ti kedvelt hivek! az országgyülés eddigi folyama alatt bizonyitványát adtátok a valódi helyzet, szükségesség s a szerencsés megoldás nagy elönyeire vonatkozó helyes belátásnak; t. i. felfogtátok magas jelentöségét és fontosságát a törvényjavaslatoknak, melyeket Mi veletek közöltetünk, t. i. érett belátást, gazdag ismereteket és tapasztalatokat, s azon önuralmat tanusitottátok, melyek nélkül sem a birodalom és ország legfontosabb kérdéseinek nyugodt vizsgálása, sem az anyagi érdekek elömozditása nem lehetséges."

Ily szellemtöl vezéreltetve sikerült az országgyülésnek felette fontos törvényjavaslatokat hozni létre, melyek a korona helybenhagyása folytán érinthetlen jogeröt nyertek, s Felséged legmagasb sajátkezü aláirásával ellátva, az ország mindhárom nyelvén kiadva Erdély nagyfejedelemség törvénykönyvébe igtattattak.

Egyik ezen törvények közül a román nemzet, s görög-nem-egyesült és görög-egyesült egyházaknak épp azon jogi állást szerzé, melyet a többi már régóta államjogilag elismert nemzetek és egyházak az országban élveztek, s alkotmányszerü kezelés mellett elösegitendi a származásuk és vallásukra nézve különböző lakók közti belsö béke megalapitását.

Ezen kiengesztelö irányban az emlitett törvény mellett még egy más áll támogatólag. Ez a három országos nyelvnek hivatalos közlekedéseknéli használatáról szóló törvény, mely itt ez országban is teljes valósággá emelte a még Felséged trónraléptekor az 1848. deczember 2-diki legm. patensben kihirdetett s azóta mindig szigoruan szemelött tartott jogegyenlöség alapelvét.

Nem csekélyebb jelentöségüek az 1860. oct. 20-diki és 1861. február 26-diki patens „egyhangulag, örömteljes beléegyezéssel, eltökélten és visszavonhatlanul" való beczikkelyezéséről szóló törvény, valamint a törvény, mely azon mód- és rendröl szól, mely szerint Erdély nagyfejedelemségben a birodalmi tanácsba küldendö követek választása az országgyülés által eszközlendö.

Mi szigoruan ragaszkodunk e törvények vivmányaihoz, melyek félreismerhetlen, nem egykönnyen visszakényszerithetö haladást jelentenek nem csak az ország, hanem a birodalom jogéletének természetszerü fejlödésében.

Ha azonban, ujonnan felmerült viszonyok folytán azoknak egy vagy más részében netalán javitásra vezetö változtatás szükségessége állana be, mi is azon általános államjogi alapelvet valljuk, hogy alkotmányszerüleg teremtett és ünnepélyesen szentesitett törvények csak alkotmányszerü uton magyarázhatók, módosithatók és szüntethetök meg.

Midön mi ezen, a jelenlegi helyzet felismerése által elöidézett s a békülékeny elözékenység szelleme által sugallt nyilatkozatot teszszük, szemeink elött a nagy békemüre irányzott ujabb kisérlet ténye áll, melyet Felséged Erdélyre nézve a september 1-röl kelt kir. leirattal, szélesebb vonatkozással pedig az egész birodalomra nézve az 1865. september 20-diki csász. manifesztummal a szerencsés siker reményében a birodalom minden részeinek tudtul adott. (Folytatjuk.)

Magyarország kir. tárnokmesterétől a törvényhatóságok kormányzóihoz következö körlevél intéztetett

Méltóságos föispán ur!

A küszöbön álló országgyülési választások előzményei már is több helyütt a politikai szenvedélyek felköltését, a megvesztegetés aljas eszközeinek alkalmazását, s ezek gyászos következményei gyanánt véres összeütközéseket eredményezvén: szükségesnek találja ez igazgató kormányszék, mélóságodnak figyelmét nem csak a közbátorság által igényelt közigazgatási rendszabályoknak az egyes előforduló esetekbeni erélyes alkalmazására s a legszigorubb fenyitö vizsgálat azonnali megindítására felhivni, hanem egyuttal ama várakozását is kifejezni, hogy méltóságod, áthatva az önnön hivatalos állásával összekötött felelösség érzetétöl, ugy saját közvetlen befolyása, mint az alája rendelt közigazgatási közegek közvetitése folytán minden igyekezetét oda forditandja, hogy az országgyülési választásoknak az arra jogosultak részéröli teljes szabad-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

sága, melynek biztositása képezi a kormánynak e téreni legfőbb feladatát, hasonló kihágások által már egyelőre is csorbát ne szenvedjen, s ily módon a valódi többség akaratának végleges érvényesitése lehető cselfogásoktól megóvatván, az eszközlendő választások igazolása minden törvényes kifogás ellenében biztosittassék.

A bizalom, melylyel a nemzet ő császári s apostoli királyi Felsége atyai szándékának hozzá intézett magasztos nyilvánulásait fogadta, a melyeknek fenséges tárgyát legelső sorban éppen a nemzet alkotmányos igényeinek méltányos kielégitése, állami viszonyainak saját szabad beegyezésével történendő rendezése, szellemi s anyagi felvirágzásának biztositása képezi: a polgárok nagy összegét átható ama meggyőződés, hogy a nemzetre sulyosodott nehéz körülmények közepette, az elintézést sürgető ügyek sokasága, kiváló hódereje mellett üdvös eredményt csakis az összetartás és ennek nélkülözhetlen előfeltétele: a politikai jogoknak a törvényszabta korlátokon belöli gyakorlása biztosithatják, mig ellenben a szabadosságnak itt-ott mutatkozó átkai ép e jogokra való érettségünket homályositják kün, és koczkáztatják magát a közóhaj valósulását ide benn, a nemzet jelen érzületének ime két főtényezője egyaránt kezeskedik arról, hogy méltóságodnak e részbeni komoly felhivása, intő szózata mindazok nagy többsége által támogatva leend, kik a nemzeti becsületet, a közjót szivükön hordják, s a kik késlekedni nem fognak, a fennebb érintett visszaélések megelőzésére a leghatalmasb eszközt, mely rendelkezésükre áll; a közvéleménynek sujtó itéletét a veszélyezett hazai ügy nevében alkalmazni.

Maguknál a választásoknál „a jó rend fenntartásának joga és kötelessége“ az 1848-ki V. t. cz. és ennek alapján keletkezett, f. évi sept. 21-én 73,991. szám alatt kelt inneni intézmény kapcsában közlött szabály-rendelet 42-ik §-a értelmében a választások vezetésére kiküldött elnököket illetvén, méltóságodnak ide vonatkozó feladata leend, hogy azokat a törvény által reájuk ruházott kötelesség lelkiismeretes és részrehajlatlan teljesitésében, a tőlük netán előre veendett megkeresés folytán és minden rendelkezés alatt álló eszközökkel gyámolitani törekedjék.

Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem nyilvánitását.

Budán, nov. 6-án 1865.

B. Sennyei Pál.

Követválasztási mozgalmak.

Marosszék, nov. 9.

November 6-án reggeli 7 óra körül kedvező idő alatt, egy körülbelül 1000 főt megközelitő tömeg érkezett a sáros utczán föl Jenei József ur vezetése alatt, nemzeti lobogókkal, meglehetős zenekisérettel, és a székház előtt fölérkezvén elfoglalta a „Sas“ fogadó előtti tért, éltetvén: gróf Rhedei Istvánt és Nagy Sámuelt.

Jó félórával később, az előbb Ákosfalvára összpontositott nyárádmellékiek, egy 500 före becsült tömeg, vezettetve a derék Szabó János ur által, érkezett a város déli végéhez, a hol azt a vásárhelyi első zenekar fogadván, nemzeti lobogókkal, s lelkesedéssel bár, de a lehető legnagyobb rendben bevonult a sz.-miklós utczán éltetvén Dózsa Dánielt és Tolnai Gábort! A menet a már tért foglalt és sorakozott ellenpárt előtt haladva el, ennek téritő felkiáltásai daczára, kellő összetartással vett állást a Tolnai Gábor ur saját háza előtt, alig 40 lépésnyi távolban, a hol a jelöltek megjelenvén, Szabó János ur által üdvözöltettek, kik aztán meleg szavakban köszönték meg a bizodalmat, kifejezvén egyszersmind, hogy mit teendők a hazáért, melynek édes gyermekei, s a nemzetért, melyből való vérek. — Azonban annyira óhajtott beszédükből keveset hallhatánk az ellenpárt minden áron tulemelkedni kivánó „éljenei“ miatt.

Egy jó órával később a poklos utczán végig és a sáros-utczán fel a talpig huszár Pataki Miklós és elvbarátja Mihály Zsigmond vezetésök alatt jött egy 400 före menő tömeg illő rendben.

Fájdalom! nem mulathatok e gyönyörü menetek részletezésével, rövidre szabott levén a tér, melyet soraimmal betöltendő vagyok. Mert különben le kellene irnom azon egyént is, ki onnan nőtt ki a nyeregből, s kit saját szemeimmel leszállani lováról nem látván, azt kelle hinnem „Sárosyval“, hogy a tüzes menykö csapta ki nyergéből; vagy le kellene irnom a gyönyörü barna mént, mely büszke daczczal méltó terhe alatt, ütenyre járta ki a velőkig ható Rákóczy-indulót; leirni Pataki tisztes arczu társát, szürke jó faju lován, s közöttük gyalog a szálas atyafit lengő háromszinü lobogóval kezében; utánuk az élénken játszó zenekart, s végre a lelkesült csapatot szigoru renddel. Csak azzal fejezem be: hogy a csapat lelke mélyéből éltetvén „Dózsa Dánielt és Tolnai Gábort“, jelöltei előtt megállott, s meleg szavakban üdvözölték egymást, mit hasonlóan a más párt tulkiabálásai miatt hallani nem valánk képesek.

Ez alatt a szavazó teremben egyre folyt a harcz, egyes, az erőszakig vitt korteskedést kivéve, a legszebb egyetértéssel.

Nov. 7-én 8 óra körül vonult a szent-györgy utczán át, és a sáros-utczán föl egy 900-at jóval meghaladó tömeg, a szilárd jelleméről ismert Bereczki Sándor és tiszta szivü, magyar keblü bátyja, Károly vezetésök alatt, erős zenekarral lengő trikolor zászlókkal, rajtok az előbbiekhez hasonló felirat: „Dózsa Dániel Tolnai Gábor“, az előbbiekhez hiven, jelöltjeiket üdvözöltetve Bereczki Sándor ur által, ki is ekként szónokolt:

Uraim!

„Ma szabad választásunk viszont gyakorolhatása első reggelén a felkelő nap tisztelt nevöket lobogóinkon találta.

Bizalmat! teljes bizalmat! hoztunk önöknek, mely bizalom nélkülözhetlen kellék arra, hogy önök nemzeti érdekeinket képviselhessék.

Ezen bizalom egy szent kötelességet szab önök elébe, melynek teljesitése felől, a multból is ismert hazafiságok,... elvök,... biztosit. Fogadják bizodalmunkat, s ha akaratunk sikert ér megválasztatásuk által, hozzák meg érette nekünk — mit forrón óhajtunk! — : a két testvér-ország szilárd s elválhatlan egyesülését!.. Éljen a haza! Éljen a király!! ezek együttes védelmére, éljenek jelöltteink!!!...“

Ezek után, a jelöltek által viszont üdvözöltetvén, a leirt tanyán foglaltak álláspontot.

Kilencz óra után, a leirt uton vonult egy 700 főből álló szintén derék csapat, élén a lelkes Bereczki László s más nemes bajtársai, csinos lovakon, balkarjaikhoz szijjazott trikolor jelirat nélküli lobogókkal, utánuk egy zenekar, s a derék tömeg illő renddel, éltetvén: „gróf Rhedei Istvánt és Nagy Sámuelt.“

Ezekhez csatlakozott később Gegő Károly ur is egy 300 nyi csinos csapattal, megállapodási helyök a már leirt „Sas“ előtti tér.

E nap eredménye: — hozzávetőleg — a gróf Rhédei párt részére körülbelül 200 szavazatnyi előny.

Nov. 8-án reggeli 8 óra körül Szabó János, Dózsa Károly és Pataki Miklós urak gyönyörü televér lovakon, tekintélyesen megtöltvén a magyar nyerget, festői kiállitással léptettek szentmiklós utczán át lelkes zene előtt, utánuk egy 1000 főt meghaladó tömeg vonult a trikolor: „Dózsa Dániel, Tolnai Gábor“ jeliratu lobogókkal, megható renddel, az előbbiekhez hiven a jelöltek tanyájára. E menet gyönyörü tárgya lett volna egy szakértő ecsetnek.

Ezek után a leirott uton vonult egy 500-at megközelitő tömeg, élén a fáradhatlan ősz Bereczki László ifjabb nemes társaival, zene kisérettel, trikolor-jeliratban lobogóval, szép renddel, éltetvén: „Gróf Rhédei Istvánt és Nagy Samuelt“, megállapodási helyök a már emlitett tér.

Délelőtti 10 óra körül a Nyárád tulsó partjáról érkezett, egy 400 főt tevő tömeg, somosdi Sipos Lajos ur vezénylete alatt, éltetve a lobogókra is irt: „Dózsa Dánielt és Tolnai Gábort.“ A város déli végén várt reájok Bereczki Sándor és Pataki Miklós gyönyörü lovakon, az erős zenekarral. Igy vonultak a jelöltek tanyájára.

E végső nap eredménye: nehány száz szavazat előny a gróf Rhedei párt felett.

A szavazások délutáni 5 óra körül lejárván, a 4–5 véka férőjü láda szinig telt czédula tartalmával — miután a szavazat titkos volt — ünnepélyesen lepecséltetett, és az eredményt csak november 10-kén tudhatni meg.

S most, miután a bevonulások vázlatát élethiven leirni kivántam, legyen szabad egy pár megjegyzést koczkáztatni.

Öt ezer ember, mint szavazó vonult át a város különböző utczáin, osztva a nagy lelkesedést a városiakkal. Sok volt a lobogó! de a szinök ugyan egy!! valamint egy volt a legszentebb, legmagasztosabb czél, melyért mindnyájan hevültünk, és melyet a józan gondolkozásu tömeg is a párt nézeteken feljül emelt.

Sokan nem várták azon szép eredményt, melyet a lelkes tömeg a szemlélőnek juttatott.

Igen! büszke vagyok, s büszke lehet Marosszék minden polgára azon jogra, melyet minden nemzeti különbség nélkül, oly megható renddel, oly szép, oly tiszta eljárással gyakorolt! Büszke lehet azon alapos hitre: hogy a magyarok megkoronázandó nagy királya higgadt, érett és méltó néphez fordult magas bizalmával!!

A mi azonban mind ezt legkevésbbé sem rendditette meg, s a mi csak is a pártnézetek kisebb kifolyása volt, miután hü akarok lenni, nem hallgathatom el azon körülményt — mint igaz református — mely némely tisztelt papjaink eljárásában rejlik, s melyet egy kis elkeseredésre magyarázhatok, midőn — kivételel — papi méltóságukat a Tolnai-párttal szemben oly annyira kitették!...

És igy végződött ama három nagy nap, melyről — ha voltak — elleneink is a legnagyobb méltánylattal emlékezhetnek. A biztos eredményt később. *) Tisztelő honfitársad

Cserefalvi.

Marosszék, nov. 10.

A követválasztás itt e hó 6 kán vette kezdetét, s három napon át szakadatlanul folyt.

A törvényhatóság nem annyiban elvi, mint személyi kérdések miatt két pártra volt szakadva, egyik rész Nagy Sámuel, és gróf Rédei István; a másik Tolnai Gábor és Dózsa Dániel mellett lépett föl.

A kiegyezést az első napokban elpróbálták, az azonban nem sikerülvén, igen népes és oly zajos választásnak kellett bekövetkezni, a minőre Erdélyben soha, és sehol sem emlékszünk.

A jelöltek mindenike a törvényhatóságban kellő népszerüséggel birt Nagy és Dózsa ama törvényhatóság főbbtisztviselői voltak az alkotmányos korszakokban, Tolnai az 1848-ki csatákon a marosszéki hős zászlóalj hős vezére volt, s a nép előtt nagy szeretetben állott, részint hideg bátorsága, részint azáltal, hogy ama nehéz idők viszontagságai közt fegyvereseit gyakran huzamos ideig saját költségén élelmezte. Nagy Sámuel százados volt akkor Tolnai zászlóaljában, s nehéz sebet kapott, melyben sokáig szenvedett. Gróf Rédei István 1861-ben kezdett feltünni heves, élénk szónoklatai, s tevékenysége által.

Ha nézet különbséget kell keresnünk a két pártjelöltjek közt, annyit állithatunk, hogy 1861-ben Nagy és Rédei szélsőbbek voltak az ellenjelölteknél, most azonban pártjokat mérsékeltebb irány felől biztositák.

A mint a fenebbi jellemzésből beláthatni a jelöltek mindenike kellő tulajdonokkal birt arra, hogy a közbizalom közülök választhasson, egyik sem emelkedett annyira a többi felé, hogy osztatlan közvélemény ragadja fel őt; egyik fél sem volt politikai nézeteinél fogva oly irányu, hogy külső befolyások müködtek volna a választásnál; s ennek következménye az vala, hogy a választók közvéleménye a jelöltek közt tökéletesen megoszlott.

Mindjárt hatodikán a választók külön csapatokban nemzeti zászlók alatt zeneszó mellett érkeztek a kijelölt választó tanyákra.

Minden rendőr, csendőr vagy katonaság jelentkezése nélkül, feltünő rend, és szép magatartás jellemzette az alkotmányos életben gyakorlott székely választók magatartását.

E lapok szerkesztőjének neve is be levén fonva az alkotmányos joggyakorlatának ezen szép emlékü jeleneteibe, tartunk töle, nehogy elfogultnak láttassunk itéletünkben, mindamellett ki kell mondanunk, hogy a választókra befolyásosabb községi férfiak előigéreteiben, sőt a zászlók alatt megjelent népség létszámában is Tolnai részére előnyt reméltünk, s azt mindenki, a ki a bejövő népességet figyelemmel kisérte.

A választás ez alatt folyt, mindennap négy-öt csapat érkezett zeneszóval zászlókkal, csinos szép alaku kortes vezérekkel, és meglepő szép rendben.

A város alarmirozva volt, midőn Szabó János, Bereczki Károly s Dózsa Károly vezetése alatt a legnagyobb választó tábor, mintegy 1,000 före menő jobbadán kükülllövölgyi székelység jelent meg, s huzódott végig a poklós-utczán, a város népessége folytonos éljenzése közt, a hölgyek ablakaikból kendőiket lobogtatták elébök.

A midőn a választásnak vége volt, minthogy a szavazat titkos volt s száz meg száz czédula vándorolt egy kézből a másba, egyik párt sem tudá, melyik győzött, s élénk kiváncsisággal vártak a szavazatok kiszedésére, melyet a bizottmány másfél nap alatt hajtott végre.

Ekkor kidertült, hogy Nagy Samu kapott 2914, Rédei István 2828, Dózsa 2099, Tolnai 2016 szavazatot.

X.

V.-Hunyad, nov. 10.

A választás végrehajtatott, követek lettek V.-Hunyadon Benedikti Albert és Petkó Lázár dévai ügyvéd. Hunyadmegyében foly a szavazás, egyik követ gróf Kún Kocsárd lesz, a második követi állásra Pára Antal mellett mutatkozik a többség.

I.

Kolozs, nov. 9.

Ezen hó 7-én e kis városban történt országgyülési követek választásáról röviden tudósitottam a t. cz. szerkesztőséget; ezuttal nem tartom feleslegesnek részletesen is közölni a választást megelőzött mozgalmakat, és eseményeket, s a választás folyamát,

Az országgyülés kihirdetése után, s az előmunkálatok keresztülvitele alatt Topler Károly, és majd mindenik kebli tisztviselő követjelöltségéről volt szó; de Pete András most megválasztott egyik követünk állitólag vonakodott fellépni. E közbe ajánltatott Halmágyi Sándor, ismert publicistánk, bazánk több tekintélyei által követjelöltül. A dolgok ily állásában minden oldalról értekezlet tartása lett kivánatossá, s annak megtartása sürgettetett is. October 28-án a választási jegyek kiosztatván, tudtul adatott a választóknak, hogy november 7-én a választás meg fog tartatni, s az óhajtott conferenczia még mind nem hivatott össze. Végre Pethe András főbirának november 3-án összehivta az értekezletet. Mindnyájan beléegyeztünk ott Pethe András követjelöltségébe; de a másik jelöltre nézve többfelé ágazván a vélemények, egy népesebb értekezlet összehivására kértük fel főbiránkat; nov. 5-kén történt ujbóli felkérésre megigérte, hogy a városházához más nap egy értekezletet fog összehivni. Szavát be is váltotta, s a népes conferenciában Farkas Lajoson kivül a meghivottak megjelentek.

Ellkezdődvén az értekezleti tanácskozás követjelölt Pethe András rövid megnyitó beszéde után; Borsos Sándor fejtegetni igyekezett, mily szükség lenne e hongyülésre, minél több kitünő tehetségü egyéneket küldeni; ő részéről Halmányi Sándor ismert publicistánkat ajánlja egyik követjelöltül; Zábulik Tivadar ellenben elismeri ugyan országos hirü B. S. által felajánlt követjelölt érdemeit, s tiszteli azon tekintélyes hazafiakat is, kik feltevőleg hazánk és városunk javát és diszét tartva szemük előtt, szivesek voltak ajánlani nekünk Halmágyi urat; városunk specialis érdekét tekintve, Méhesi Sándor helybeli főjegyzőnket ajánlja, s azt hiszi, hogy általa a románok érdekeinek is szolgálatot teszen, s másfelől benne egy diszes s értelmes polgára fog iskoláztatni e pályán; másik követül a mult értekezleten elfogadott Pethe Andrást ajánlja. S azt hiszi, hogy ezáltal nem sérti meg sem Halmányi urat, sem azon nagyra becsült honfiakat, kik ötet nekünk ajánlani jók voltak; mert felteszi, mint alkotmányos higgadt hazafiakról, hogy nem csak egy autonom város közvéleményét, hanem egyes polgár véleményét is illően tisz elik. P. A. követjelöltünk elhatároztatni inditványozza: kebelbeli vagy idegen követjelölteket óhajt az értekezlet; s ha erre nézve megállapodott a conferentia, azután legyen szó a személyekről. Az értekezleti tagok, támaszkodva a már kifejlett közvéleményre, a kebelbeli követjelöltség mellett nyilatkozott, s abban állapodott meg, hogy Pethe András és Topler Károly ajánltassék a választóknak, mivel Halmágyi ur mint nem kebelbeli számos pártolói s tisztelői fájdalmára elesett; s M. S. szóval, Farkas Lajos pedig irásban lemondtak.

Ez értekezleten jelen volt minden párt- és nemzetiségbeli értelmiség; és csupán B. J. és B. Gy., kik a Farkas Lajos pártján voltak, nem látszottak a conferentia kijelölésével megelégedve. A románok részéről éppen semmi ellennyilatkozat sem tétetett. Azt hittük, hogy másnap minden korteskedés nélkül folyand le a követválasztás.

Másnap a városházához felgyült választókhoz Pethe András főbiró egy csinos beszédet tartván, mielőtt a bizottmányok hozzáfogtak volna munkálataikhoz, Z. J. megkivánja, hogy az 1791-dik törvénycikk C) pontja olvastassék fel. Ebből heves nyilatkozatok fejlödtek ki; Veres Sándor látván, hogy a választokból tanácskozó gyülés czéloztatik alakittatni, mire a választók hivatva ezuttal nem lehetnek: fölkérte a főbirót senkinek szót nem adni, mivel a dolog természetéből folyólag az egyes választók ide nem vitatkozni, s nyilvánosan tanácskozni jöttek, hanem azért, hogy szavazat utján válaszszák meg követeiket, s azzal csöndesen menjenek haza. Ezen inditvány helyeseltetik, s a bizottmányi munkálatok megkezdettek.

E jelenet igazolni látszott, hogy a Farkas Lajos pártja a tegnapi conferentia megállapodásán nem nyugodott meg, s igaz azon hir, mely tegnap szétjárta a várost, melyszerint F. L. emberei közül egy nehányan lelépett követjelöltökhez mentek, s visszalépésre kivánták reá venni. A románok között is ellenkező mozgalom előjelei mutatkoztak a választás előtti órák alatt. Az eredmény mind ketőt igazolta, mert F. L. kapott 10. N. P. román ifju 14 szavazatot stb. Az is igazolva van, hogy az értekezlet a kebli kifejlett közvéleményt tolmácsolta.

Megválasztott egyik követünk Pethe András megköszönvén választóinak a bizalmat ősi szokás szerint vállon felemeltetett; Topler Károly, más követünk, Bécsből minden nap váratik.

Veres Sándor.

Belső-Szolnokmegye érdekes követválasztása Dézsen november 6-tól 10-kéig.

Mint mikor hoszszas esőzés után a nap egyszerre kisüt, az egész természet felvidámul, igy vidámult fel megyénk a követválasztás elkezdődésével. Már vasárnap a város köz- és magán épületein a nemzeti zászlók Torma Károly nevével kitüzettek. Hétfőn a dézsi, váraljai, szurduki és vádi járás nemzeti zászlókkal a dézsaknai és dézsi banda harsogó zenéje s éljen, szetreaszke Torma Károly! kiáltások mellett bevonul a városba s a megye termében megkezdődik a választás, rendre szólitva a választókat az összeirás szerint, s minden választó neve után választottját kiirva két példányban. Kedden, 7-kén az alparéti és betleni járás vezetve lovas banderium által ősi szokás szerint, mint legnagyobb járások, nemzeti zászlók erdejétől környezve eget verő éljen, szetreaszke Torma Károly kiáltások mellett vonulnak a választás szinhelyére, s fényes eredménynyel végződik be az alsó kerület szavazása, ugy, hogy Mán Gábor, ki különben is visszalépett, 48, Torma Károly pedig 1548 szavazatot nyert, melynek nagyobb része román szavazat volt. Szeredán nyugnap levén, a dézsi polgárok az óvárban levő csizmadia szinbe mintegy 700-an délután 3 órakor összegyültek, s Torma Károlyt 12 tagból álló küldöttséggel körükbe áldomás-tartásra meghivják, ki nemzeti zászlóktól körülvéve s üdvlövésekkel üdvözöltetve, zenekiséretében megjelenik. A polgárság az asztaloknál helyet foglal, s a szin közepén virágokkal és zászlókkal ékitett asztal mellé vezetik szeretett követünket, harsogó éljen kiáltások és sürü üdvlövések között, ki is ékes beszédben üdvözölvén a dézsi választó nemes polgárokat, elmondá, hogy egy oly helyen áll, hol a honfoglalás

*) Az eredményt táviratilag vettük, s részben közreadtuk. A választó-jegyek megvizsgálásánál más arány mutatkozott, mint a választó csapatok megjelenéseinél. E szerint Nagy Sámuel kapott 2914, gr. Rédei 2828, Dózsa 2099, Tolnai 2014 szavazatot, és igy Nagy Samu és gr. Rédei a vivát.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

dicső korában a magyarok a székelyekkel legelébb egyesültek, hol az első unió történt, rámutatott a hét vezér kövére és az emlékoszlopra, melyek a dicső uniót maig is fenőrzik, s ezen szent helyen fogadta fel, hogy teljes erejéből az országgyülésen Erdélynek Magyarországgal leendő állandó unióján fog dolgozni, s reméli, hogy rövid időn ezen örvendetes esemény hirével fogja meglepni választóit. Beszédét több helyen harsogó éljen szakitotta meg s szünni nem akaró tapsvihar és éljenzés kisérte; egy második beszédében megigérte, hogy Dézs városának, mint az alkotmány minden időben hü őrének, történetét meg fogja irni; ivutt főhadnagy Péchy Imréért, mint ductor nobiliumért. Orvos Almai Károly jeles felköszöntésben mint e megyének egész 1848-ig minden országgyülésen dicső képviselőjének — a már fájdalom sirjában nyugvó Torma Józsefnek — apját érdemeiben s tántorithatatlan hazafiságában követő fiát mutatta be a népnek követünket, s üdvözölte az uj pályán s óhajtotta, hogy mint dicső apja, ugy ő is e megyét egész életében képviselje s személye által emelje a megye önbecsülését.

Ezután Medgyes Lajos emelt követünkért poharat, üdvözlő beszédébe belészőve az irodalmilag már ismeretes — a dézsi ó-várba — czimü költeményeit a jelen helyzetre vonatkozó részét. Majd polgár Czegényi József mondott a polgárság nevében szép felköszöntést, utóbb Beteg Kelemen és Timbus István köszöntették a szabadságra megért dézsi népet, s az alkotmánynak az absolutismuson leendő állandó győzelméért, elmondá Timbus, hogy — mint Mózes a népet — a szabadság bajnokai kimentik a szolgaságból a hazát, s mint Farao ugy vész el az absolutismus. Hol az első áldomást a magyarok és székelyek megtartották, a nép a szabad téren, a hagyomány által megszentelt helyen Torma Károlyt, mint Tuhutumot apáink vállaira emelte, s szünni nem akaró éljenzés és üdvlövések között mutatta be a népnek, és ő levett föveggel kezeit égfelé emelve, kiáltotta: éljen a haza!

Este 10 órakor a polgárság választott követünket, Torma Károlyt fényes fáklyás zenével tisztelte meg.

Csütörtökön kezdődött el második követünk gróf Bethlen Sándor egy hangu megválasztatása a felső-kerület által, melynek fényes és főleg a román nép megváltozott, és alkotmányossá alakult hangulatát jelemző eseményeiről a legközelebbi számban. Zömlén.

Torda, nov. 13.

A tordamegyei választás megkezdődött. Ma a városi választók szavaztak. 371 szavazatból csak 3 esett másra, a többit mind Tisza László és ifj. b. Huszár Károly kapta. A választás nagy összhangzatossággal folyt a nevezett két követjelölt mellett. A választókat következő vers lelkesiti:

A követünk László, ki Tisza és Huszár,
Az ő követsége minden követ kizár;
Legyen is ő Tiszánk! folyjon a Dunába,
Dunával be Pestre, az országházába;
Hordja oda terhünk, váltsa ott áldássá;
Ezt várjuk mi tőle! ezt kötjük mi hozzá.
Kérjük is az Istent: segitse öt ebben,
S hogy elérje mind ezt: László követ éljen!!!

Szék, nov. 8.

Folyó hó 8-kán a kitüzött 8 órára pontosan összegyülvén e város választó polgárai a nemzeti lobogóval diszitett tanácsháznál a jelen idő és körülményekhez kivántató képviselők megválasztása végett. A szózatolás elkezdődött 9 órakor, tartott 12 óráig. A hitelesitett összeirás szerinti 68 választókból jelen volak 64 en. Számbavételtvén a szózatok száma: b. Bánffy János e város 834 diki volt képviselője 64, Felszegi Samu volt 863-diki képviselője 41 szavazattal Szék városa képviselőinek megválasztattak. K.

Szászváros, novemb. 6. Ma szép csöndben ment véghez városunk követeinek megválasztása. Az összeirás szerint a szászok közül 61, a magyarok közül 45, az oláhok közül 15, német hivatalnokok közül 2 választó volt, és egy izraelita. Még nov. 4-kén reggel sem volt nyilvánulva, akarnak-e, és kit választani a különböző nemzetbeliek: hanem már ezen szombat nap délutánján megérkezvén N.-Szebenből idősb Wagner Frigyes, meghozta azon utasitást, hogy a szászok, mint kiknek kezökben a többség, két szász követet válaszszanak. A vezér szászok ezen eszme mellett beszélték, mozogtak, izgattak; a szász kézmüves polgárság tetemes része legalább a magyarokkali társalgás közben óhajtotta volna a magyarokkal kibékülve kezet fogni, s ennek nem csak szebb, és üdvösebb oldalát mutogatta fel, hanem fel is hányta, legalább az értekezleten kivül, hogy ha valami zavar lesz a vezérek Oláhhonba futnak, s a bajt a kézmüves polgárság nyakára hagyják. A szász olvasóegyletbeli tagok nov. 4-kének délutánján és estvéjén, mindenesetre abban állapodtak meg, hogy mindenesetre idősb Wagner Frigyest és Schuler Józsefet választják meg, s vasárnap nov. 5-kén az értekezlet tüzesen meg is vitatta: azonban, a magyarokhoz szitók fájdalmára, a főnebbi két személyben állapodott meg; s e megállapodásnak nagy fegyelmező hatása volt.

A magyarok is vasárnap (nov. 5.) délelőtti templomozás után, értekezletet tartva, megállapodtak abban, hogy miután ő Felsége is a kibékülést akarja, s a „viribus unitis“-t, nem a külsőleg összegyurásban, hanem a szivek összeforrasztásában keresi, választszanak egy magyar, egy szász követet, s pótlónak egy oláhot; de azon inditványt, hogy ezt a szászoknak köldöttség által adják tudtára, azért nem vélték czélszerünek elfogadni, nehogy a szász atyafiak, mint erősebbek, ezért lenevessék. A délutáni értekezleten megállapodtak a magyarok abban is, hogy követjelöltjök dr. Lészai Dániel magyar, Lévicki Károly szász, s pótló Popovics Miklós görög-keleti esperes legyen. Ezt vasárnap este és ma hétfőn reggel a magyarokhoz szitó szászoknak tudtul adták: de már meg volt közöttük a pártfegyelem, és a magyarokkal kiegyezést künn legtüzesebben vitatók közül sem lehetett egyet is a magyarok nézetére birni.

Nov. 6-án reggeli 9 órára levén a választás kitüzve, a magyarok fel voltak az irt időre gyülve, az oláh választók nagyobb része is megjelent; de ez utóbbiakat egy pénzügyi hivatalnok, azon okon, mert kisebbségben levén, semmit sem tehetnek (egymagukra nem győzhetnek), visszatanácsolta, s közülök csak kettő vett részt a választásban; a szászok pedig nagyon későn gyültek fel, nehezen tudta egy részöket két kortes vezérök összeszedni, hihetőleg nem levén a kézmüves szász polgárságnak vezetőik megállapodásához kedve. Azonban 11 óra előtt megjelentek és fegyelmet tartottak; csupán 7 választó nem jelent meg közülök, de kettő nem is volt jelen.

Az elnöklő helyettes kir. biró tehette volna, hogy 9 órakor a választást megkezdje: azonban ezt a várakozó magyarság sem sürgette. 11 óra tájban az elnök a gyülés tárgyát magyar és német nyelven elmondván, a legmagasb egybehivó kir. leiratot magyar és német nyelven felolvastatta, s ekkor egy oláh választó sem mutatkozván, kérdésbe tette, felolvassa-e oláh nyelven is. És Szlovacsek, ferenczrendi atya, azon hathatós felszólalására, hogy ő cs. apost. kir. Felsége is egy atyai szivvel, de három nyelven szólván hozzánk, magyarul hangzó helyeslések között felolvastatott a legmagasb leirat oláh nyelven.

Az elnök kinevezvén a szavazatszedő választmányt, s tagjai ellen senki kifogást nem tevén, emlékeztette a választókat, hogy azon 1791-diki törvények, melyeknek alapján hivta össze ő Flsge az országgyülést, s melyekre az éltesebb megeskütdek azt rendelik, hogy etiam e sedibus saxonicalibus, pro ratione capacitatis, et religionum diversitatis duo deputati eligantur; a mi igy is volt Szászvároson gyakorlatban 1848 előtt.

Lefolyván szép renddel a szózatolás, miután mindenki a jegyzékből felszólitatott, sőt a meg nem jelentek, vagy eltávozottak, még a szózatolás lejárta után is több izben kikiáltatván, a szózat szedő bizottmány délután 1 óra után 2 negyed körül el akart oszolni, 3 órakor ujabban összeülendő, hogy a kimaradottak szózatát is, ha akkor megjelennek bevegye, de többeknek azon óvástjelentő ellenmondására, hogy egy választó sincs, ki több izben föl ne lépett volna szólitva, s párt iránti kedvezésre mutatna, ha azokat, kik megjelenvén, visszahuzódtak, ujból összeszedni ut nyitatnék, abban állapodott meg a szózatszedő választmány, hogy 3 óráig összeülve marad, s addig a szózatokat elfogadja. Ez alatt 2 szózatoló jelentkezett: egyik az Algyógyról hideglelősen is bejött gróf Kun Farkas.

Az eredmény: dr. Lészai Dániel 50, Schuller József 50 szózattal rendes, Popovics Miklós 48 ezal pótkövetünk, Leviczki Károly 47, idősb Wagner Frigyes 46 szózatot kapott; s e képp, ha Leviczki magára szavaz, s magának legalább két szózatot szerez, követünk volna, de maga sem akar nemzetében szakadást hozni elé.

A magyar választók, noha mindhárom jelöltjeikkel teljes győzelmet nem arattak, azon örömükben, hogy elvök, t. i. mindenik nemzetből egy-egy követküldés, győzött, mindenik követet maga választottjukká fogadva, pénzt tett össze, s fáklyászenével tisztelték meg mind a három követet, és az elnöklő helyettes királybirót is, mindeniket saját nemzeti nyelven üdvözölvén. r. l.

Belső-Szolnokmegyéből következő táviratot kapjuk: Gróf Bethlen Sándor ugy a románok mint a magyarok részéről egyhangulag követnek elválasztatott. Levélben részletesebben.

Oláhfaluban f. hó 8-kán követek lettek Both Károly 190, Gál János 196 szavazattal. A királybiró ideiglenesen elmozdittatott.

Udvarhelyszék követei: gr. Bethlen János és báró Rauber Nándor.

Beszterce város: Dekani Károly és Flugger Károly senatorok.

Szeben város követei: Rannicher Jakab főkormányszéki tanácsos, Binder Mihály szász főtörvényszéki tanácsos.

Szebenszék követei: Herbert Ede szász főtörv. alelnök és Schneider József főállamügyész.

Ujegyházszék: Herbert Lajos királybiró es Drotleff Mihály székbiró.

Nagysinkszék: Bruckner Vilmos ügyvéd és Häner Henrik v. pénztárnok.

Brassóvidék: Brennerberg Ferencz és Brennerberg Gyula tanácsi titkárok.

Különfélék.

*** Városunk tegnap szinte hosszu két évtized óta nem látott jelenetnek volt tanuja. Tenger néptől kisértetve délelőtt 10 óra tájban érkeztek meg a Kolozsmegye felső kerületi választói zene kiséretében s rég nem látott nemzeti lobogóinkkal. A tömeg a legszebb rendben vonult keresztül monostor utczából a piaczon Handkovics vezetése alatt, leirhatlan lelkesedéssel éltetve az uniot, a hazát, s a királyt. Látni kellett volna minden olvasónknak azt a leirhatlan örömérzetet az arczokon, midőn egy-egy hang egész lelkéből üdvözölhette éljenével az uniot, melyet annyi időn keresztül nem volt szabad ajkára vennie. Az a 18 éven keresztül elzárt hang ma először nyerhetett szabad kifolyást. A folytonosan növekedő tömeg a legszebb rendben haladt a megyeház felé Zejk Károlyt és Hosszut éltetve, hol Handkovics rövid beszédben üdvözlé a főispánt, élteté a feltétlen uniot, a hazát; mire Józsika Lajos igy válaszolt: „Nem tudnék fontosabbat válaszolni bár minő hosszu beszédben, minthogy szónok ur szavaival éltessem én is a hazát és követjelöltjeinket.“ A szavazás azonnal kezdetét vette s folyt a legszebb rendben a két követjelölt mellett.

*** Tordamegyében szintén e f. hó 13-án vette kezdetét, s tart az azt követő napokon.

*** B. Orbán János utólag kir. hivatalossá neveztetett a küszöbön álló itteni országgyülésre.

— Marosvásárhelyről irják nekünk: „Örömmel tudatjuk, miszerint m.-bényei báró Radák Ádám ur szeretett nője, született gróf Lázár Olga asszony városunk egyik köztiszteletben levő agg lelkészének törvényes előkészitése után az ev. ref. szent vallásra átállott. Sokáig éljen a szelid lelkü bárónő, és legyen reformált városunk erős oszlopa!!

*** Fogaras városa érdemes követe, Haller Ferencz gróf ur volt az első, ki átlátva hasznát a jövőre — annak, ha alkalom nyujtatik az ujabb nemzedéknek tapasztalatok szerzése végett az országgyülésen jelen lehetni — késznek nyilatkozott, két — a központi bizottmány által, a város képzettebb ifjai közül választott — ifjat, saját költségén, mint irnokot, a kolozsvári országgyülésen eltartani.

A nemes gróf e nemes ajánlata nagy lelkesültségge! fogadtatott!

*** Mult szombaton városunk szokatlan templomi innepélynek volt tanuja. Néhai Szász Károly fia, Szász Gyula vezette oltárhoz helybeli lutheranus első lelkész t. id. Hintz György ur valóban szeretetreméltó leányát, Máriát. Az esketést a menyasszony édes atyja végezte, s az áldást reájok a vőlegény édes testvére, helybeli ref. lelkész, t. Szász Domokos ur adta. Az innepély megható volt, s nem csak a diszes és nagyszámu násznépnek, de az egész templomot megtöltő kiváncsiaknak is szemében a megindulás könnyei ragyogtak. Legyenek oly boldogok, mint a mily igazán szivből jött és szivhez szólott az atya és testvér imája és áldása.

Politikai hirek.

Austria. Bécs, nov. 8. Hogy Bismarck gr. titokban szivesen készitene Austriának zavarokat, — irja a „Fremdemblatt“ — ma már senki sem vonja többé kétségbe. Ismételve utaltunk rá, hogy Bismarck ur ez irányban különösen pénzügyi helyzetünket iparkodott kényelmes eszközül felhasználni. Eddigi közleményeink megerősitésül ma tényleg megvalósultnak mondatik, hogy Bismarck gróf ez évben Párisban első mulatása alkalmával, tehát mielőtt Biarritzba ment, meglátogatta Rotschild bárót, s hogy ez utóbbi másnap azon tanácsot adá Becke osztályfőnöknek, miszerint Austria Holstein iránti birtokjogát adja el Poroszországnak, oly tanács, melyet joggal Bismarck befolyásának leket tulajdonitani. Mindazáltal ki kell emelnünk, hogy e kérdés sem a bécsi, sem a berlini udvarok közt, sem azok képviselői által még csak bizalmasan sem hozatott szóba.

Angolország. London, nov. 4. A feniánok ellen Dublinban megindított per befejezését várva, érdekes lesz egy pillantást vetni a közbejött eseményekre. Luby, az „Irisch People“ tulajdonosa személyes vádat emelt Irland lord-helytartója ellen a hivatalos hatalommal való visszaélés és az alkotmány megsértése miatt, mert rendeletet adott ki, hogy a vádló lakására törjenek, s annak magántulajdonát, a sajtót, és egyéb eszközöket lefoglalják. A kormány, mint hallani, védelmében leginkább azon körülményt emelendi ki, hogy nem volt szándéka mást lefoglalni, mint mi a vád bebizonyitására elkerülhetlenül szükséges. Még nem tudhatni, mi lesz e per kimenetele.

Franczia országg. Páris, nov. 2. Ma St. Cloudban ministertanács tartatott. Az algiri hirek komoly megfontolásra méltók. A felkelő vezérek három oldalon törtek be a Tellbe; az Amius törzs hozzájuk csatlakozott, az Ugad törzs, mely vonakodott e példát követni, lemészároltatott, s hasonló sors vár mindazokra, kik semlegesek akarnának maradni. Ennek daczára a „France“ ismételve erősiti, hogy e hirek, tekintve az arabok tehetetlenségét erősitett helyekkel szemben, nem adhatnak okot komoly aggodalmakra.. De a sok évi tapasztalás bizonyitja, hogy a belföldiek, mint egykor a mongolok, keveset törődnek az eröditvényekkel, hanem legétik az erdőket, elpusztitják az ültetvényeket, leöldösik a telepeseket, és saját földieikkel is a kabylok ezen elve szerint bánnak: „Ki velünk nincs, az ellenünk van.“

A „France“ szerint, a pápai államok kiürítése november 1-jén vette kesdetét. Az ott állomásozott franczia seregek száma eddig 13—14,000 före ment, mely a most elvonuló zászlóaljak távoztával 10,000-re száll alá.

Az „Opinione Nationale“ szerint Mieroslawszki köriratot intézett a külföldön megtelepedett lengyel menekültekhez, melyben a tisztán democrata elemeket egy „democrata egyletben“ való részvételre szólitja fel, melyet ő maga fog vezetni, s melynek központi székhelye Páris leend.

Németország. A mai „Prov. Corr.“ Poroszországnak a nemzeti egylethezi viszonyát tárgyalván, nem akarja eldönteni, hogy mennyiben szándékoltatnak rendszabályok. A nemzeti egylet czéljai soha sem voltak Poroszország czéljai. Németország vezetését — a mint ezt a nemzeti egylet érti — Poroszország folyvást visszautasitja, mivel e mellett Poroszország megbukása lenne előre föltehető. A nemzeti egylet, vagy az egyleti ügy elleni netaláni határozatoknak semmi közük sem lenne Poroszországnak a herczegségi ügybeni óhajtásaival. A közép államoknak a szövetség-gyülésnéli ujabb föllépése szintoly sikeretlen lesz, mint előbb; a megoldás inkább, mint valaha, Austria s Poroszország egyetértésén nyugszik.

Lengyelország. Varsó, oct. 20, Mindig világosabb lesz, hogy a moskoviták már nem csak a lengyel elem kiirtását tervezik, hanem azonfelül minden eröből rajta vannak, hogy a katholikus egyházat a birodalom egész területén végkép megsemmisithessék. E két rendszabály együtt jár, s ugyanazon czélra szolgál. Az itteni lakosság még nem üdült fel az ijedségből, melyet Rzewuski számüzetése okozott, s már uj hirek érkeznek, — ez uttal Odessából — melyek a pétervári kormány valódi szándéklatai felett többé legkisebb kétséget sem hagynak fenn. Odessa főkormányzója t. i. rendeletet bocsátott ki, melyben a katholikus hivatalnokoknak (még született oroszoknak is) megparancsolja, hogy vagy a görög egyház kebelébe térjenek át, vagy mondjanak le hivatalaikról. Miután e tisztviselők nagyobbrészt családapák, e rendelet végső kényszerüségbe helyezi őket s igy a választás a legtöbb esetben ha igen nehéz is, de alig lehet kétséges. Általában mondhatni, hogy a katholikusok helyzete a régi lengyel tartományokban még sokkal szomorubb mint a tulajdonképeni Lengyelországban. Főleg pedig a clerus iránt viseltetnek engesztelhetlen szigorral ugy, hogy már a legcsekélyebb elnézés is kemény büntetést von maga után. De hogy a kormány ily módon elérné czélját, arról méltán lehet kétkedni. Nézetünk szerint saját érdekében is helyesebben cselekednék, ha a helyett, hogy a hamu alatt lappangó tüzet szitaná, legalább a vallási érzületek irányában viseltetnék kimélettel.

Oroszország. A „Golos“ szentpétervári lap nyilatkozata, melylyel a herczegségek ügyében előlép, nem érdektelen. „Shleswig-Holstein átengedése a két német nagyhatalmasságnak — irja a nevezett lap — senki által sem ismertetett el, s ennélfogva nem érvényesebb, mint volna például Norvégia átengedése Angliának, és a joniai szigeteké Franczia országnak. Dánia, Poroszország s Austria aláirásai nem elegendők.

Ha Poroszország hatalmába keritendi a herczegségeket vagy Schleswiget, ezt Oroszország nemsokára meg fogja érezni. Miként történt tehát, hogy Bismark Biaritzba ment, és nem tartotta alkalomszerübbnek Tsarkoe-Seloba (az orosz czár nyári palotája) utazni. — Lehetséges, mikép a szentpétervári kabinet beleegyez Poroszország terjeszkedésébe a nyugati és északi tengerparton, azonban ez esetben a porosz keleti határok megalapitásának kérdése Oroszország javára fogna fölmerülni.“

Törökország. Egy uj csapat kaukazusi kivándorló akart Erzerum környéken erőszakkal letelepedni. Ez alkalommal oly komoly nyugtalanságok merültek fel, hogy a Porta kénytelenitve látta magát azok elnyomása végett csapatokat küldeni. Konstantinápolyban meg vannak győződve, hogy ez izgalmak Oroszország bujtogatásainak következményei,

Ujabb. Páris, nov. 9. Mac Mahon tábornagy Marseillebe érkezett, s azonnal folytatta utját Párisba.

Berlin, nov. 10. A „B. u. H. Ztg.“ ugy hallja, hogy a bécsi kabinet előterjesztést szándékozik az európai nagy hatalmaknál tenni Sella beszéde végett, mivel az engesztelhetlenségi programmra mutat.

Düsseldorf, nov. 9. A „Rhein. Ztg“-nak irják Párisból: Bismark gróf a középállamok irányábani kiméletlen eljárásnál oly zajosan és győzelembiztosan lépett fel, hogy Párisban a politikai tervekre nézve előnyösebbnek tartották, ha távollevő harmadikkal szemben ezentul is a hagyományos baráti tekintetbevételt követik. Bismark ennélfogva kielégitlenül hagyta el a fővárost.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyilttér. *)

A „K. K." 127. sz. megjelent K.-megye választóihoz intézet emlékiratra feleletem a következő:

1. Ha a törvények, és igy az osztrák törvények tanulmányozása politikai bün; ugy kénytelen vagyok a „mea-culpat" elösmerni: de hogy zugirkász lettem volna, ezt rágalomnak nyilvánitom.

2. Ezen pont alatti vád is rágalom: ugyanis gr. B. F. e tárgybani felszolitásom az irásba adott nyilatkozatába ez áll, arról van tudomásom miképp. T. Sz. L. ur által mint más részire készitő által adatott bé t. székhez kevés; de hogy tárgyalta, és itéletet hozott volna arról semmit nem tudok: Sz. S. ur pedig az általam felkért két tanu F. E. és K. M.-nek ezt nyilvánitotta „hogy melyik azon kérdéses per azt tisztán megmondani nem tudom, de hogy azon állitás tény arra emlékszem." Megjegyezvén Sz. S. ur nyilatkozatára, hogy őt mind addig, mig a kérdéses pert meg nem nevezi, kénytelen vagyok ezennel **rágalmazonak** nyilvánitani.

*) Az e téren megjelenő czikkekért a szerkesztőség nem felelős.

3. Hogy én e pontban irt nyilatkozatot tettem volna, ezt tagadom: s ha T. P. ur ezt még is állitaná, őt hazugnak nyilvánitom: hogy pedig a főbirói állomást én épp a Gálfalván tartott 2 dik értekezlet következtében vállaltam el, ezt az egész megye tudja: ugy azt is hogy én 1862-ben, a sept. 25 kén tartott bizottmányi ülés után — miután láttam, hogy az általunk kitüzött czél nem valósitható, arról sept 26-kán le is mondottam.

4. Ebben a családi életem illetőleg felhozottra, miután arra hogy en itt tárgyaljam, mint czikkiró hivé, elég gyöngédtelen nem vagyok, semmi feleletem; mert az ily dolgokat a becsületről fogalommal biró egyének más téren szokták eligazitani, a mi pedig a felhozott pert illeti, miután én ezen perben nem részes, hanem egyedüli felperes vagyok: s miután az idézett sz, alatti végzésben ellenem közkereset rendelve nincs; a kérdéses végzést eredetileg ezennel ide zárom, és felhivom a t. szerkesztő urat, hogy azt figyelmesebben megolvasván, sz. glosáját kiigazitani sziveskedjék; ide (zárom) továbbá: a k. főkormányszék 574—865 sz. alatti végzését, melyből kitünik, hogy az emlitett bünvádi kereset elrendelő végzés megsemmisittetett **)

A mi a Filep ur hamis bizonyitásait illeti erre nézve — miután F. ur mint tanu az irt per tárgya feletti oklevelet saját kezüleg irta, melynek 2-dik pontjába ez áll „B. F.-nő M. k. az egész vétel-árt most előre fizeti, a mint hogy hiba nélkül kész pénzhe ki is fizette, s az eladók azt valósággal kezökhez vették: azután pedig B. F. ur irt urat mint tanu kihallgattatván azt vallotta, hogy a vétel-ár a szerződés aláirásakor nem fizettetett ki; azt hiszem hogy nem én vagyok, a ki az irt urat hamis hitre csábitottam; a mi pedig az általa nékem tettnek állitott szemrehányást illeti az épp megforditva történt, a mint azt az akkor a szobában voltak, igazolni is fogják annak idejébe."

5. Hogy egy „revisioba" a büntetést már kiállott egyént mikép lehetne denuncialni, azt csak oly emberek; kik annyi obscurantismussal bővölködnek mint B. F. ur et Comp. képesek felfogni;

**) A hozzánk beküldött e táblai itéletből azt látjuk, hogy az illető fél elleni büntető kereset iránti alsóbbszéki itélet felfüggesztetett azon okból, mert csak a pörnek polgári utoni ellátása után lehet elhatározni, ha van-e vagy nincs helye büntető eljárásnak? Szerk.

a mi pedig az itt felhozott kegyeletet illeti ezennel nyilvánitom, hogy én oly egyének arányt, kik kezőket védtelen emberek vérével mocskolták bé, — kegyelettel nem szoktam viseltetni, még azon esetben is ha politikai elitéltek is.

A más három felhozott perre nézve, még képzelni sem tudván a scrupulusokat, semmi feleletem.

Végül nem tehetem, hogy bámulatomat ki ne fejezzem a felett, hogy ezen ellenemi vádakat épp azon ur hozta fel, kiről az egész megye tudja, hogy minden protestatioi daczára irányomba minő gyülöléssel viseltetik; és a ki mint sz. biró egy általa hozott itéletet az egyik peres fél ügyvédének datum nélkül küld meg, az ügyvédre bizván a datum béirását: és esküdt P. M. által ezután történendő aláirás kieszközlését; a mi igazol az irt urnak kezemnél lévő e tárgybani sajátkezü irása, melyet kész vagyok bár mikor, bár kinek elömutatni.

Legvégül pedig ezennel nyilvánitom, hogy én e téren ellenem intézett bár minő piszkolodásokra többé feleloi nem fogok.

Csapó, 1865 oct. 31-kén.

Szilágyi Lajos.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

28575. 1865. (335) (3—3)

Hirdetmény.

A jövő 1866-ik év mártius havában új hadkiegészités lesz, melyre az 1845, 1844, 1843, 1842 és 1841-ben született ifjak hivatnak fel.

A hadköteles ifjaknak községenkénti összeirása napja, mindenütt az illető honossági hatóság által fog előre közhirré tétetni.

A kik tehát a felhivott 5 korosztály valamelyikébe tartoznak, gondoskodjanak arról: hogy a községi kimutatásokba maga idejében beirassanak, mivel különben kitehetik magukat azon kellemetlenségnek, hogy későbbi évben — midőn a katonai szolgálat minden esetre terhesebb volna — fognának beszólittatni és sorozóbizottmány eleibe állittatni.

Kinek pedig a hadkötelezettség alóli fölmentetésre hiedelme szerént törvényes igénye van, köteles az arra megkivántató bizonyitékokat a Szolgabirák, Dullók, Inspectorok vagy tanácsbiztosok utmutatása szerént ideje korán megszerezni és az arra kitüzött idő alatt benyujtani, esetlegesen pedig kiegésziteni, mivel elkésett és hiányos felszólamlási kérelmek nem vétetnek tekintetbe.

A kiszabott községi bizonyitványok és egyházi családi kimutatások kiállitására szükséges nyomtatványok darabja az illető honi Szolgabirák, Dullók, Inspectorok, tanácsi megbizottak által 5 osztr. ért. krajczárért kiadatik, kik egyuttal utasittattak, hogy a felszólamlóknak folyamodványaik kiegészitése és felszerclésénél legyenek segitségül.

Ha talán valaki a felhivott öt korosztály másodikában vagy még magasabb osztályban állván már eddigelő egy vagy többversben jelentkezett és vagy törvényesen mentesitettnek vagy ideiglenesen alkalmatlannak nyilvánittatott, vagy talán a hadjutalék fedezve levén mint felesleges elbocsáttatott, köteles mind ezen körülmények daczára igényét újolag érvényesiteni, vagy pedig sorozásra előállani, mivel különben igényét elvesztené, miután minden mentesités csak azon hadkiegészitésre érvényes, melyre adatott, s ez okból tehát befogattatnék és sorozás eleibe fogna állittatni.

Ha a községi jegyzékek elkészültek s az ellenvetések és felmentési kérelmek benyujtása tekintetéből nyilvánosan kitétetnek vagy felolvastatnak, mindenkinek szabadságában áll azokat megtekinteni és lehető ellenvetéseit avagy mentességi igényeit érvényre juttatni.

Ha ezek ott nem fognának tekintetbe vétetni, mindenkinek szabadságában áll a fellebbezés a vegyes felmentőbizotmányokhoz, ezektől pedig 14 napi időköz alatt a kir. Fökormányszékhez.

A ki az előállásra bivatva van és elegendő igazolás nélkül elmarad s nem is szólal föl, mint szökevény, a ki őt ebben elősegiti, mint bünrészes fog tekintetni és büntettetni.

Ki egy ilyen szökevénynek kézrekeritését eszközli, az államkincstárból — az illető szökevény és bünrészessei vagyonából megtérités feltétele mellett — 24 o. é. forint jutalomdijt nyerend.

Kik magasabb korosztályban állván, más távollevő kisebb korosztályu hadkötelesek helyett, vagy csak magasabb sorszámmal oly távollevő hadkötelesek helyett, kik kisebb sorszámokot huztak, mint utólegények besoroztattak, számfeletti előlegények utólagos kézrekeritése s besorozása esetében 4 hó alatt, az állitójárásokbani főállitás bevégzése napjától számitólag még akkor is elbocsáttatnak, ha állitó járásukban a főállitás alkalmával annak hadjutaléka tökéletesen fedezve nem is volt.

Következőleg igyekczenek a magasabb sorszámmal, más távollevő hadkötelesek helyébe besorozott ifjak, a távollevőket kipuhatolni és előállittatni, hogy ez által saját elbocsáttatásukat elérhessék.

A ki a váltságdij lefizetése által, melynek mennyisége utólagosan fog tudtul adatni, kiván a hadkötelezettség alól felmentetni, köteles ezt saját hatóságához oly korán bejelenteni, hogy a válasz kikapása után ezen összeg még, az ő állitási járásában a vegyes bizottmány tárgyalásának megkezdésére kihirdetett határidőt megelőző napokon fizettethessék be a kijelelendő cs. k. adóhivatalhoz, hogy magát aztán a pénztári bizonyitványnyal a bizottmány előtt igazolhassa.

Kolozsvártt, November 2-án, 1865.

A kir. Fökormányszéktől.

Sz. **1580.** 1865. (328) (2—3)

Árverési hirdetmény.

Krasznamegye telekkönyvi Törvényszéke részéről közhirré tétetik, miszerint Stern Móricz körösladányi és Petrichevich Horváth Miklós kolozsvári lakosnak, somályi birtokos Kabos József ellen folyó kétrendbeli végrehajtási ügyökben az alperestől lefoglalt s megbecsült alább elősorolandó javak jövő **1866 évi január 30-án** s a következő napokon, s ha ekkor becsáron vagy azon felül el nem kelnének, ugyancsak 1866-k évi **április 3 án** és a következő napokon becsáron alól is, mindkétizben a megyei telekkönyvi irodában Sz. Somlyón a hivatalos órák alatt megtartandó birói árverésen, még pedig az alábbi külön birtok csoportozatokban a legtöbbet igérőnek el fognak adatni. Bánatpénzül az egyes birtokcsoport összes becsárának tiz száztolija készpénzben előre lesz leteendő, a vételár egyharmada a leütéskor, a másik két harmad pedig három — három havi időközökkel befizetendő; a többi árverési feltételek és a becslési jegyzőkönyv a megyei telekhivatalban Sz. Somlyón időközben is megtekinthetők.

Az elárvrezendő javak ezek:

I. Somályi birtok.

1-ör) A somályi 8 tjkvben A I. 1—26 rendsz. alatt felvett nemesi birtok, mely áll a 106. számu lakházból, s gazdasági melléképületekből. 14 hold belsőséggel és 103 holdnyi szántó és kasaló földekkel együtt becsülve . . . 4336 frt. 50 kr.

2-or.) Ugyanazon tjkvben felvett A 1—3 rendsz. alatt felvett három darab szőllő 6 hold 1040 □ öl területtel, becsülve . . . . . 883 ftra.

3-or.) A somályi s ehez tartozó kémeri- almási stb. dézmás szőllőknek borkilenczed szedési joga, a Kabos Józsefet 1/4 részben illető évenkénti jövedelem tőkésitve becsültetett . . . . . 13269 ft. 16 krra.

A somályi birtokcsoportozat összes becsérték:. . . . . 18488 ft. 66 kr.

II. Almási birtok.

1-ör.) Az almási 4 tjkvben felvett nemesi birtok mely áll a 3 sz. lakházból, lisztelőmalommal, becsülve . . . . . 9475 ft. 72 kr.

Ehez tartozik:

2-or.) A határon 4 darabban fekvő együtt 24 holdnyi szántó és kaszálóföld, becsülve . . . . . 1008 ft.

Összes becsérték . . . . . 10483 ft. 72 kr.

III. Kémeri birtok.

1-ör.) A kémeri 500 tjkvben 1. 5 és 6 rsz. alatt felvett 5 hold szőllő borházzal, 6 h. erdő és 890 □ öl kasaló részletek, együtt becsülve . 1690 ft. 90 kr.

2-or.) A kémeri 526 tjkvben felvett 6 holdnyi közös erdőnek Kabos Józsefet illető része, becsülve . . . . . 540 ftra

3-or.) A kémeri 704 tjkvben felvett 19 hold erdőnek ugyancsak Kabos Józsefet illető része, becsültetett . . . . . 360 ftra

Összes becsár . . . . . 2590 ft. 90 kr.

IV Ippi birtok.

Az ippi 234 tjkvben felvett 4 hold 490 □ öl erdő, becsültetett 179 ft. 38 kr.

Krasznamegye telek-könyvi Törvényszékének Sz. Somlyón october 16-án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

(317) (2—3)

Az ujonan megnyitott és elsőranguvá tett

Nemzeti Szálloda

KÁROLY FEHÉRVÁRTT, a főtéren.

Alólirt ajánlom, a nagy érdemü közönségnek egészen ujonan berendezett szállodámat, napos és hónapos szobáival; annak az első emeleten és a földszinten fekvő diszes éttermeit, kitünő istálóit és szekérszineit.

A tisztelt utazókat, a Tordán, a „**KORONA VENDÉGLŐ**" kezelése alkalmával tett jutányos szolgálatokra tisztelettel emlékeztetve, van szerencsém most is kijelenteni, hogy a szobák ára 50 krtól, 1 frtig terjed; a konyha a legizletesebb étketet szolgálandja, az italok kitünők lesznek, és hogy mindezekhez a legpontosabb szolgálat járul. Számos látogatást kér

RÓMER JÁNOS, bérlő.

(336) (2—3)

Alkuszi hirdetmény.

Alólirtnak van szerencséje ugy a helybeli, mint a vidéki t. cz. közönséggel tudatnia, miszerint teljes megbizást kapott erdélyi urbéri kárpótlási kötvények bevásárlására, a legméltányosabb árban, kész pénz fizetés mellett, minden feltételes **határidő vagy betáblázási biztositék kikötése nélkül** — csak azon kijelentéssel, hogy ezen vásár megejthetésére legkisebb összegül 5000 forint o. é. határoztatik, felmerülőleg bármekkora összegig.

Tisztelettel tudatja továbbá, hogy a „Kolozsvári kir. szab. zálogkölcsön intézet" re nézve, azok ügyeit, kik akár a távolság, akár bármi más okból el nem intézhetik, kész tisztelettel és készséggel áll rendelkezésökre, — ajánlván magát zálogkölcsönre szánt **arany- és ezüstnémük**, valamint **börze érték papirok** betevésére vagy kiváltására, 50 frt összegtől kezdve felmenőleg bármekkora összegig — oly kijelentéssel, hogy fáradsági dijul csak 1%-kot köt ki, azaz minden egy forinttól egy krajczárt, de ezen fáradsági dij, ugy megujitás, mint a kiváltás idejekor ismétlendő, — a mi pedig a szigoru titoktartást illeti, arranézve alkuszi törvényeink alapján teljes megnyugtatást igérvén.

Végre egyszersmind azt is tudatni kivánja, hogy alólirtnál több belvárosi ház és telek, nem különben külvárosi ház és kert van bejelentve, eladás végett; ugyszintén bejelentetett egy szép szálloda bérbeadólag, — hasonlóképpen több falusi birtok, kaszáló, szántóföldek és nagymennyiségben széna eladásra, ugyszintén egy szép jószág közel Kolozsvárhoz, mintegy 5 órányira bérbeadásra, — ezen bejelentésekkel szemben **kerestetik egy 700 hold nagyságu szép tagositott falusi birtok**, közel Kolozsvárhoz.

Értekezhetni alólirtnál, bel királyuteza 45. sz. a. saját házánál akár személyesen, akár bérmentesitett levélben, ki is mint eddig, ugy ezután is a t. cz. közönségnek nagybizalmát megnyerni reméli.

Kolozsvártt, 1865. okt. 31. **PERSIÁN MÁRTON**, hites alkusz.

MEGJELENT

Stein Jánosnál s általa minden könyvkereskedésben kapható

Okmánytár

Erdély legujabb jogtörténelméhez.

1848—1865.

Összeszedte SÁNDOR JÓZSEF. Ára 2 frt o. ért.

Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért **még 10 kr** melléklendő.

„KOLOZSVÁRI KÉPES NAGY NAPTÁR"

1866-dik évre

Szerkeszti **K. PAPP MIKLÓS.**

II-dik ÉVFOLYAM.

Ára e terjedelmes naptárnak csak **1** forint.

Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért **még 10 kr** melléklendő.

POLITICA CONDUCATORILORU

NATIUNIEI ROMANE

din Transsylvania in ciea din urma cinci ani.

Scrisa de UNU ROMANU. Ára 25 kr.

Vörösmarti Mihály összes munkái.

Az iró teljes életrajzával, összeállitotta Gyulai Pál.

12 kötet. Ára füzve . . . 14 frt.

8 disz-kötetben . . . . 22 frt.

Vörösmarty Mihály költeményei.

4 kötet. Ára 5 frt.

Ifj. **Wagner Dániel.** Növényország gyógyszerismeje, orvosok, gyógyszerészek, kereskedők és iparosok számára. Ára 4 frt.

Lamartine, a Girondiak története. 8—9-ik kötet. Ára 2 frt.

Bock E. Az egészség négy könyve. 38 ábrával, kötve egész vászonba 5 frt 80 kr.

Eötvös J. br. Gondolatok. 2 frt.

Szász K. Lyrai Áloék. Nyugoti költőkből forditva s összegyüjtve. Vörösbe kötve. Ára 1 frt 50 kr.

— — Gyöngyvirágok. Nyugoti költőkből forditva s ujra összegyüjtve. Csinosan kötve 1 frt 50 kr.

Macaulay Th. B. Warren Hastings. Lord Clive. India meghóditásának története. Forditotta Szász K. 2 frt.

Hackländer F. W. Európai rabszolga élet. Regény. Forditotta Szabó Richárd. 5 kötet. 5 frt.

(342) (1—1)

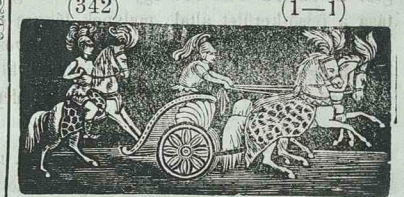

Alólirt, ezennel tudatja a nagy érd. közönséggel, hogy jeles művészeivel már

csütörtökön,

az-az folyó hó 16-án lovardai előadásait a magosabb **műlovaglás**, s még itt soha nem látott **lóidomitással** megkezdi. — Bővebben az e naponi falragaszok fogják tudatni

alázattal

SUHR W. lovarda igazgató.

(343) (1—3)

Hirdetmény.

HEY VILMOS zongorakészitő

Bécsből ideérkezett s tudatja a t. cz. közönséggel, hogy ittléte alatt minden megkivántató zongora igazitást és hangolást elvál al.

Ugy saját gyárából uj zongorák itt eladók. Értekezhetni búzautcza 120. szám alatt.

(341) (1—1)

Zene-gépek

4 től egész 36 zene-darabbal, melyek között van harangjáték, dob, harangjáték fuvolával, templomi zenék, mandolin; továbbá:

Zene-gépes szelenczék

2—12 darabbal, szivartartók, photograph albumok, iró-eszközök, sveiczi házikók zenével, tetszés szerint finom metszés, vagy festéssel. Babok, sveiczi bábok zenével, táncolva a legnagyobb válosztékban találhatók

J. H. Heller-nél Bernbe,

hol használt és elromlott zene-gépes szelenczék vagy zene-gépek is kijavittatnak, bérmentes megrendelésekkel.

A fent irt zene-gépes szelenczék, melyek minden kedélyt fölviditanak, egy salon s egy betegágy mellől sem hiányozhatnak.

(288) 14/11 (4—6

Dr. Tüske

aranyér-gyógyitala.

Ezen, hatására nézve még eddig felülmulhatlan szer biztos sikerrel alkalmaztatik mindennemü arany-eres bajokban, a gyomor nyálkásodása és üdült hurut ellen, étvágyhiány és rosz emésztésnél, rögzött hasszorulásnál, máj és lép dagadásánál, sárgakórban stb.

Egy üveg ára, használati utasitással 1 frt 70 kr.

Főraktár Pesten: Török J. gyógyszerész urnál. — Temesvárott: Pecher J. C. — Kolozsvárott: Wolff J. — Brassóban: Jekelius J. — Nagy-Szebenben: Zöhrer J. F.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.